

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Tisza István gróf Debreczen város diszpolgára

Debreczen törvényhatósági bizottságának közgyűlése

Debreczen város közgyűlése ma diszpolgárrá választotta Tisza István grófot. Ez alkalomból fölvonult egyik oldalon egy imponáns többség lélekemelő, buzdító, büszke lelkesedéssel, a másik oldalon egy összetorborzott, hebegő, káromkodó, erőszakoskodó, padverdeső ellenzéki kisebbség. És megkísérelték Debreczen város közgyűlésének színvonalát az obstrukció-korabeli képviselőház nivójára lesüllyeszteni. A többség imponáló ereje, forró lelkesedése és Domahidy Elemér főispán éber figyelme ezt nem engedte meg.

Pedig az ellenzék, miként szónokai is elővettek minden eszközt a nyelveléstől az ökölig, a lapos, öldöklően unalmas, hamis pátozzsal telt szónoklatoktól a durvasággal vegyes közbeszólásig. Volt pöz, halk siró hang, a plafonig feltörő lendület s a nyitott ajtón át a lépcsőházig lehangzó ordítás, műharag.

Az ellenzék vezérszónoka Bakonyi Samu szegény Kemény Lajost megszegyvenítő rossz pózfigurákban suttogott, imádkozott, csapkodta az asztalt, vagy simogatta a hasát. A nagy kivágásoknál pedig a gyomrán egymáshoz igyekező karjaival mintha csak az Untervood írógép plakátjának Napoleonja szállt volna le hadügyi delegációs előadói frakkzsakettben. Bakonyitól Bakóczy Gáborig lármába és kacagásba fult az egész ellenzéki komédia.

Egyszerűen folyt a komédia, amelynek azonban a komikus részletei mellett pikáns jelenetei is voltak. Így az a leleplezés, amelyben kiderült a nyilvánosság előtt, hogy míg a főispán részéről abszolute nem történt semmi olyan, amit a tisztviselők presszióinak vehettek volna, addig Jánosi Zoltán és Bakóczy Gábor, a marhasós Bakóczy Gábor, végig járták a tisztviselőket és egyenesen megfenyegették őket, hogy ha a tanács javaslata mellett adják le szavazatukat, a legközelebbi tisztújításon nem szavaznak rájuk. Persze ez nem presszió, az ellenzék viselkedése, izgatása nem terror.

A munkapárt büszke lehet győzelmére, amelynek kivívásában nagy volt, egységes és amelyben egy nagy, szép célt szolgált.

A közgyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

A polgármesteri jelentésnél lezajlott vita után került a sor az új kormány bemutatkozó leiratára s a beadott indítványra.

Az erre vonatkozó előterjesztéseket Vásáry István dr. jegyző a következőkben tette meg:

A tanács javaslata.

A városi tanács betereszti gróf Tisza István miniszterelnök 3687/M. E. I. a.—1913. sz. leiratát, amelyben arról értesíti a törvényhatóságot, hogy Ő Császári és Királyi Felsége őt magyar miniszterelnökké s előterjesztése folytán honvédelmi miniszterré báró Hazai Samut, kereskedelemügyi miniszterré dr. Beöthy Lászlót, igazságügyminiszterré dr. Balogh Jenőt, vallás- és közoktatásügyi miniszterré dr. Jankovich Bélát, pénzügyminiszterré dr. Teleszky Jánost újból legkegyelmebben kinevezni, illetőleg ezen eddig is viselt állásukban megerősíteni, továbbá legmagasabb Személye körüli miniszterré báró Burián István belső titkos tanácsost, volt közös pénzügyminiszter, földmívelésügyi miniszterré báró Ghillányi Imre belső titkos tanácsost, országgyűlési képviselőt, belügyminiszterré Sándor János nyugalmazott belügyminiszteri államtitkárt, országgyűlési képviselőt legkegyelmesebben kinevezni és a horvát-szlavon-dalmát miniszterium vezetésével őt legkegyelmesebben megbízni méltóztatott.

Beterjeszti továbbá a városi tanács Sándor János belügyminiszter és báró Ghillányi Imre földmívelésügyi miniszter leiratát, melyben kinevezetéseiket tudatják.

Ezzel kapcsolatosan előterjesztett Komlóssy Dezső, Szilágyi Imre és Szávay Gyula bizottsági tagok által benyújtott önálló indítvány.

A városi tanács ezek után azon javaslatot teszi, hogy a törvényhatósági bizottsági közgyűlés a miniszterelnök, továbbá a belügyminiszter és földmívelésügyi miniszter urak leiratait vegye tudomásul. *A miniszterelnök urhoz és általa az új kormány tagjaihoz kinevezetésük alkalmából intézzen üdvözlő feliratot, amelyben a most kinevezett kormány iránt érzett bizalmának kifejezést adjon s biztosítsa a kormányt arról, hogy hazánk és nemzetünk javára irányuló működésében a legnagyobb buzgalommal és eréllyel támogatni fogja.*

Javasolja továbbá, hogy gróf Tisza István miniszterelnök urat hazánk iránt szerzett elvéülhetetlen érdemeinek s a városunk iránt mindenkor tanúsított önzetlen jóindulatának elismerésül válassza meg a város diszpolgárának s mondja ki a közgyűlés, hogy az erről kiállítandó oklevelet a főispán és polgármester urak vezetése alatt egy 25 tagú küldöttség adja át gróf Tisza István ur ő Nagyméltóságának.

Szavay Gyula beszéde.

Tekintetes Közgyűlés! Az indítványozók nevében kívánok szólni.

Az én beszédem nagyon rövid lesz és nagyon egyszerű. Más meggyőződésekre húsángot nem emelek, a durvaságok szótárát magamtól messze eldobom, témámat a pártpolitika lökdösődő napi lármájából az elfogulatlan általános emberi megítélés igazoszlórára állítom, e magasságban történelmi hátteret idézek fel s amikor így előkészítve

témámhoz hozzányulok, érzem, hogy ünnepi tisztába öltözködik munkáimhoz a lelkem.

A királyi kormány közli a város törvényhatóságával kineveztetését. Amikor azt a törvényhatóság kötelességszerűleg tudomásul veszi, minthogy nem holt masina és nem pusztá iratraktározó automata, hanem érző és gondolkodó férfiak, organizált élő erkölcsi személyiségek, melynek az alkatrészül szolgáló egyének arányában és fölényében szintén megvannak a maga érzései és gondolatai: megítéli a közlés pillanatában, hogy ez a pillanat érzéseinak megfelelő nyilatkozatot követel-e tőle.

Ha valamikor, most követel.

Köröskörül lángolnak a hegyek és vértől duzzadnak a patakok. Egy birodalmat fejeztek le s megcsontított véres hullája körül egymást öldöklök marcangolva a győzők. A zsákmányszag eddig békében maradt ujjab népeket öltöztet fegyverbe, hatszázezer román vonul a Dunához, keleten és északon prógamozgósítást rendez az orosz. Félelmes szuronyerdő öleli körül félkörben az országot és nem tudhatni, mit reit méhében a jövő.

Csak azt érezzük, hogy a szomszédban lángoló tüzek a mi vetéseinket perzselik el, hogy perjéjük a mi szemünkbe hull, fojtó füstjük a mi lélegzetünkre száll, hogy ők vivják a zsákmányért a harcot és mi fizetjük a hadiköltséget. Hogy ellenségünk a pénz, ellenségünk az érdek, ellenségünk az egész világ s hogy annyit érünk, amennyi az erők és a konszolidáltságunk, a rendezettségünk.

Ilyen viszonyok közepette ha jelentkezik alkotmányos kinevező levelével egy kormány, a politikai életosztón és a legsúlyosabb hazafiúi kötelesség fegyelme parancsolja, hogy gondolkodás nélkül teljes bizalmamról biztosítsam és e hazafiúi parancsnak való engedelmeskedés igen könnyűvé válik akkor, ha ez a kormány az országgyűlés legális többségéből kiválasztott, rátermett, köztiszteltben álló, tisztességes államférfiakból áll, vezérik, elnökek pedig gróf Tisza István.

A nemzetek sorsára vigyázó Gondviselés a mi történelmünk minden korszakának meg tudta szülni, meg tudta adni a feladatokra termelt történelmi alakokat. A honfoglalásra küldte az Árpádokat, civilizálásra Szent Istvánt és követőit, harcos időkre teremtetett a Hunyadiakat és Kinizsieket, szabadságkiüzdelmekre Rákócziakat, Kossuthokat, bölcs megfontolásokra, szent aggodalmakra Széchenyieket, Deák Ferenceket és amikor a megereszkedett erkölcsi korban a népszerűség hajhászó frázisok, a képmutató szédelgések, a lelkiismeretlenségek és hatalomszomjuságok elvadult ökölkorszakában szükség lett reá: adta a gondviselés azt a férfit, akinek érintetlen erkölcesit a rágalom sem merte kikezdeni, aki a népszerűség léha kacérkodását zordon kézzel toltta el magától, aki a lelkiismeretlenségnek és kötelességteljesítésnek aszkéta erényű hőse, akinek az ökle ha valahova ütött, ott törni-való töretlen nem maradt, adta a Gondviselés ennek a korszaknak történelmi alakul, akire ma van szükség: a rendbeszedések erős nagy magyarját, a magyar Bismarkot, gróf Tisza Istvánt.

Igy látom én a helyzetet, történelmi és politikai draperiájával és ha azt látom, hogy ő s turáni átkuk, a fajbéli lázongás, mégis felmozdul ellene és ha azt látom, hogy a politika szabadjárásu erdejében erre a ne-

mes vadra igen-igen aprócska grófi vadászok a politika egyéb foglalkozás nélküliekből verbuvált hajtóseregével parfosz vadászatot rendeznek, akkor az a meggyőződés, hogy nincs az országnak olyan törvényhatósága, melynek kötelessége ne lenne, hogy Tisza István kormányának bizalmat szavazzon.

Mióta ő a kormány feje, hat helyen kérdezték meg a népet és a nép mind a hat helyen így nyilatkozott. A nép igazolja a törvényhatóságokat. S nem hinném, hogy ebben a törvényhatóságban a bizalmat épen arról az oldalról elleneznék, amelyik oldalnak egész élete az, hogy a törvényhatósági bizottság autonóm határozatait felebbzések, tehát a kormányba vetett bizalom után az ő döntő igazságérzete elé tereltesenek.

Am debreceni falak közt debreceni szemekkel nemcsak azt a Tisza Istvánt látom, aki vezéri palástjában az ország élén jár, hanem azt is, akit őseinek, saját magának s maradékainak emlékei Debrecenhez fűznek, akinek gyerekléptei koptatták a debreceni iskola küszöbét, akinek megjelenésére Calvin egyházának bizantinizmushoz nem szokott népéből újra és újra tüntetőleg árad ki a megbecsülő tisztelet, akinek bizalmas barátságát értékes családi kincs gyanánt őrzik itt sokan, aki közéleti bajaiban megakadt reményeiben csendes nesztelenül, a kisujjával szokta kisegíteni Debrecen, akinek neve láthatatlan betűkkel be van írva kövekbe, szívekbe, az ő kollégiumtól az új egyetemig.

Ezzel a Tisza Istvánnal szemben ennek a teremnek a mai viszonyok között, amikor az ország szekerének gyeplőit ő vette kezébe s amikor utja elé annyi akadályt akarunk vetni, külön kötelességei, illetve jogai is vannak. És pedig az a kötelessége és joga, hogy Debrecen, a Tiszák-városa, Tisza Istvánt törvényes disszel is magához kapcsolja, az, hogy polgárai sorában diszhelyet adjon neki. Ez a mi saját külön jussunk. Bizalmat neki és az ő kormányának minden törvényhatóság köteles szavazni, de diszpolgárának megválasztani őt csak Debrecenben jogosult.

S ki az, aki tőle e természetes tisztességet megtagadhatónak tartja? Ki az, aki lelkiismerete előtt meg tudná indokolni urnába dobott fekete golyóját?

Ismerjük őt mint embert a családi életben, a társadalom terén. Maga az egyszerűség, maga a puritán tisztaság. Ismerjük a jó gazdát benne, nem példaképe-e minden jó gazdának, ismerjük őt mint a becsületesség és takarékoság prédikátorát, aki úgy is él, ahogy prédikál. Egyházának nemcsak disze, de dolgos fia. Hazájának önfeláldozó munkása, gondviselője.

Mi az a folt, mi az a bűn hát, mely ezt a nagy embert a bensőséges megtiszteltetésből kizárná? S ki az, aki magát tisztességesebbnek, puritánabbnak ismeri Tisza István grófnál, ki az, aki azt hiszi magáról, hogy igazabban, nemesebben, jobban szereti hazáját és önzetlenebbül többet dolgozott érte, mint Tisza István?

Felelet: Senki, csak az elfogultság, a gyűlöletből élő fanatizmus, emésztő szenvedéllyel enni akar, embert enni, mely az önállótlanokat, a saját véleményével nem bírókat szíjra fűzve hurcolja maga után s őket a politikai ketrecekben egy lélekzetevételre ki nem bocsátja.

Ma azonban betöri az alkalom ezeket a vélemény-záró ajtókat és vallomástételre hívja a pártfegyelem lekötöttjeit is: nyilatkozzanak?

Akad-e férfiú, aki méltatlannak itélné Tisza Istvánt arra, hogy e város diszpolgára legyen. S akad-e város, mely jogosultabb lehetne kiállítani a diszpolgári diplomát, mint Debrecen? Akad-e város, melynek termében otthonosabban helyezkedhetik gróf Tisza István arcképe, mint a mienkben?

En azt kívánom, hogy ez a tisztelt nagy név, ott ragyogjon elválaszthatatlanul Debrecen cimere levelén, azt akarom, hogy arcképe majdani nagy palotánk termében ott diszelegjen szemben a város mindenkor polgármesterével, hogy az egészen rácsu-

dálkozzék és akinek ha hétségei, határozatlanságai lesznek, a határozó pillanatban lelke ettől a képtől kérdezze meg: mit kelljen cselekednie.

Indítványozom, hogy a kinevezési leirat tudomásul vétele alkalmából Tisza István kormánya iránt szavazzon a város bizalmat és gróf Tisza Istvánt válassza meg diszpolgárának.

Indítványomhoz az erőt meggyőződésemből és a törvényhatósági bizottság száz tagjának írott megbízásából merítem, akiknek nevében három aláírással az indítványt beteresztettük.

Kérem egyhangú elfogadását és ha egyhangú határozat nem lehetséges, minden esetre és mi kérjük a névszerinti szavazást, mert tudni kell az egész városnak, kik azok, akiket a terrorizmus bátortalanokká tett arra, hogy kimondják ami a szívekben van, azt hogy „éljen gróf Tisza István!”

Percekig tartó lelkes taps, éljenzés követte a gyönyörű beszédet.

Az obstrukciós vezérszónok.

Bakonyi Samu azzal kezdte beszédét, hogy az indítvány előterjesztésével fölbortották a békés együttműködést.

Fráter Imre dr.: Nem olyan borulás az! Bakonyi Samu: Ne kellett volna idehozni a politikát.

— Hiszen ön csak akkor van itt, amikor politizálni kell — hangzott azonnal a közbeszólás.

— Meg a Hortobágnál. — Mindig, amikor a mandátumot kell biztosítani — folyt tovább a közbeszólás.

Bakonyi Samu ezután arról beszélt, hogy szeliden óhajtja kezelni az indítványt. Elégikus hangon mondja, hogy a munkapárti szónok adalékokat szolgáltatott ahoz, mennyire sülyedt, eltévelyedett Magyarország.

— Haj, haj! — sóhajtott közbe valaki. Sajnálja, hogy nem volt ideje a Debreceni Független Ujságban megjelent cikket elolvasni.

Fráter Imre dr.: Kár volt!

Bakonyi Samu: . . . de egyes részletekből is látja, hogy az alaphang ugyanaz, ami Szávay beszédében. Majd polémizál tovább Szávayval és azt mondja, most nincs helye a diszpolgárrá választásnak. Szávay azt mondta, hogy olyan kormányelnök, mint Tisza, 1848. óta nem volt.

Szávay Gyula: Ezt nem mondtam. Ezt ön találta ki.

Bakonyi Samu: Kérem, ez következik a tények összefoglalásából. Szokatlanok tartja, hogy a politikai hatalom elnverése alkalmából akarják Tisza diszpolgárrá választását keresztül erőszakolni.

— Nem erőszakolja senki! — zugott föl egyhanguan a többség.

A beszédet hosszú kitérésekkel folytatja a szónok s a szónoklatot csak néha tarkítja egy-egy kiáltás az ellenzéki oldalról:

— Sau! Só!
Mire visszavágnak a másik oldalról:
— Talpfa!

Néha azután egy kiszólásnál, vagy hangosabban elmondott frázisnál kitör egy-egy kisebbszerű viharos mozgalom. Bakonyi pedig rendületlenül folytatja:

— Önmagával hozza Debrecen ellenkezésbe ez indítvány . . .

— Ohó! Nem áll! — hangzik rögtön a tiltakozás.

— Debrecen már a választójog mellett foglalt állást — mondja Bakonyi.

— S hol van a függetlenségi politika? — kérdi Freund Jenő dr.

Bakonyi hevesen kiáltja oda:
— Freund ur legjobban tudja, azelőtt függetlenségi párti ember volt!

Fráter Imre dr. órisái zajban vág vissza:
— Mindig nyiltan beszéltem, cselekedtem. Nem voltam sohasem hadügyi előadó, nem voltam a delegációban!

A zaj lecsillapultával a választójogról kezd terjedősen beszélni a szónok.

Fráter Imre dr.: Ez nincs a napirenden. Nem tudja ezt elmondani a képviselőházban?

Folyik tovább a szónoklat hosszan, laposan, unalmasan a választójogról, véderőről,

majd külpolitikáról. A teremben alig figyelnek a beszédre s csak amikor a lehalkított hangból a magasba csap a szónok, vagy öklével az asztalra üt, kezd éljenezni az ellenzék. — Vádolja Tiszát, hogy elutasította a balkánkérdésben magától a semlegességet.

— Nem áll! — zug rá a cáfolat.

Majd arról kezd beszélni, hogy egy francia közigazdász egy folyóiratban gazdasági szempontból helyteleníti a magyar politikát.

Fráter Imre dr. nagy derültséget kelte sóhajt föl: Haj jaj! Most jönnek a gazdasági kérdések!

Beszél arról, hogy ők, az ellenzékiek, mindig önfeláldozóan teljesítették a kötelességüket.

Freund Jenő dr.: Igen, fölvtették a fizetésüket.

Az egyik oldalon viharos derültséget keltett a közbeszólás, amelynek találó élét vad lármával igyekezett tompítani az ellenzék. — Oriási láрма kerekedett csakhamar, amelyet Domahidy Elemér főispán nem tudott lecsendesíteni. A viharos jelenetben haragos pózban vágta ki Bakonyi Samu:

— Figyelmeztetem önöket, velem szemben ne személyeskedjenek, mert orvosságát tudom találni.

Fráter Imre dr.: Hohó! Itt nem az országban vagyunk, itt nem lehet engem terrorizálni.

Freund Jenő dr.: Én pedig figyelmeztetem, vigyázzon a szájára, mer tvelem nem lehet olyan magasról beszélni!

Domahidy Elemér főispán: Kérem, ne tessék személyeskedni.

Szava azonban elhalt az óriási lármában. Percekig csöngött, de a zaj lecsillapulni nem akar. Juhász Ignác szólásra áll föl. Herczeg János, Révi Nándor dr. fölugranak s állva ordítognak, kiáltoznak a tuloldal és a főispán felé, aki folytonosan csenget, de a csend csak percek mulva áll helyre, amikor Bakonyi folytathatja szónoklatát. Hivatkozik arra, hogy ő képviselői kötelességét teljesíti.

Fráter Imre dr.: Itt nem képviselő!

Bakonyi Samu: Mint képviselő, áldozatok árán is kész volt és kész egy ügyet védelmezni.

— Füttyülövel — hangzik a derültséget keltő közbeszólás.

Majd azt ajánlja, ne ragadtassák el magukat.

Fráter Imre dr.: Jókori!
— Verekedjünk! — kiáltja közbe valaki az ellenzékben.

A közgyűlés beletörődve a szóáradatba, már kezdi számítani, hogy a szónok hol tart. Negyed hatkor a véderő megszavaztatását mondja el.

— Éljen Tisza! Jól tette! — kiáltják az indítványt pártolók táborából.

Fél hatkor a Gerő-ügyről, háromnegyed hatkor a királyvédő törvényről, hat órakor az aradi választásról mond el elbeszéléseket.

— Dajkamesék ezek! — jegyzi meg valaki. —

Végül betereszti határozati javaslatát, hogy a közgyűlés a benyújtott indítvánnyal szemben egyszerűen vegye tudomásul a miniszterelnök leiratát.

A beszéd után, amelyet az ellenzék megéljenzett, a főispán tíz percre fölfüggesztette az ülést.

Tisza nem dalolta a Kossuth-nótát.

A gyűlés újból való megnyitása után Kőrössi Kálmán kezdett beszélni. Nem igen jutott szóhoz politikai ügyekben, amióta a harmadik kerületben elhasalt.

Hát most jött alkalom, amikor a iövőre is lehet gondolni. A különben tartalmas ember összehordott egy sereg frázist. Mindenről beszélt, amiről csak lehetett. Tiltakozik az ellen, hogy az a párt, amely politikamentesnek mondotta magát, most politizál és megbontja az egységet. Azt hiszi, — megbecsülésből mondja ezt — hogy a lelkesedés pirja a Tisza hívei arcán eltakarja a szegyenpirt az indítvány benyújtása miatt.

E kijelentésre óriási vihar tört ki.

— Ohó! Eláll! Eláll!

— Nem szégyeljük!

Kőrösi Kálmán alig tudta folytatni beszédét. Tisztelet az ellenvéleményt — mondta — bárha intranzigens függetlenségi.

— Mióta? — szállt felé Jósa Vince maliciózus kérdése.

Kőrösi Kálmán dr.: Olyan kicsi pont vagyok, hogy nem érdemes velem foglalkozni, de ha akarnak, esetleg a lapban is tehetik.

— Isten ments! — mondták vissza.

A szónok ezután elmondta, hogy Tisza kintinó, nagy képességű, gyönyörű magyarországi ember, de a születése elhibázott. Mindig a helyes irány ellen volt, a kilences bizottság helyes pontjait megnyirbálta.

Jósa Vince: Nem áll!

Kőrösi Kálmán dr.: Tudom, hogy csak a Batthyány-utca rossz járdáján járunk együtt Jósa urral, de a politikában nem.

Jósa Vince: No, nem mindig.

Kőrösi ezután tovább beszélt Tiszáról; legjobb reformátusnak tartja, de nem kálvinista nagyságnak. Talán soha sem énekelte, vagy talán még el sem dudolta a Kossuthnótát. Az egyetemért sem tett semmit. Debrecen sok milliót áldoz, Pozsony alig két milliót s oda még sem vitték el a bizalmat rendelő parancsot.

Révi Nándor dr.: Igen, mert ott nincs a tanács fején vaj.

A beszéd befejeztével Domahidy Elemér főispán a használt kifejezésért Révi Nándort rendreutasította.

Az átkos kaurmány.

Révi Nándor dr.: Köszönöm szépen — és ezzel már bele is fogott beszédébe, amely szintén obstrukciós beszéd úgy terjedtem, mint tartalom (!) dolgában. Az isten mentsen minden jó embert ilyen beszéd meghallgatásától.

— Most az urakat olyan szép számban felcsődítették...

Domahidy Elemér főispán: Tessék tartózkodni az ilyen kifejezésektől: „felcsődítették” — ez nem parlamentáris kifejezés.

— Hát fel lettek telefonálva! — igazította ki Révi, ezután azt mondta, hogy a bábaoklevelek kihirdetése fontosabb ügy, mint az indítvány. Nem látja, hogy Tisza érdemeket szerzett volna a város ügyei körül. Beszélt ezután az 1848. március 15-iki tizenkét pont-ról, panamákról, rossz rendszerről, letiprásról és az volt a legszemélyesebb szónoki fogása, hogy a miniszterelnököt folyton Tisza Pistának nevezte. Majd kérdéseket vetett föl, hogy mit akar a tanács? Kik szavazzák meg az indítványt és nyomban felelt magának, hogy azok, akik kaptak valamit és akik akarnak kapni és akik presszionálva vannak. Mindig voltak — ugymond — pimasz és gaz kormányok, amelyeknek bizalmat szállítottak és ez a rendszer visszatért. Ezt a kiellenlést a többség zajos tiltakozása követte s Révi, a mikor beszédének végeztével a főispán felhívta szavainak kimagyarázására, a következőket válaszolta:

— Én csak azt mondtam, hogy voltak pimasz és gaz kormányok és ezek is bizalmat kaptak.

Domahidy Elemér főispán: Révi ur kimagyarázta magát, hogy szavait nem a mostani kormányra értette.

Révi Nándor dr.: Isten mentsen!

Jánosi Zoltán.

Jánosi Zoltán emelkedett ezután szólásra. Szávayék indítványa fölött — ugymond — Bakonyi Samu és Kőrösi Kálmán már meghagyták a kaszát...

— Hát Révi? — kiáltottak erősen minden oldalról és általános nevetés tört ki a városatyák között, mert köztudomású, hogy Jánosi és Révi nagy haragban vannak. A szónok ezután azon méltatlankodott, hogy tele van a város rendőrökkel, csendőrökkel és katonaság is készenlétben van. Tiszát összehasonlította Néroral, Caligulával és más szörnyű emlékü római császárokkal. Kitért Szávay Gyulának a Debreceni Független Ujságban

ma megjelent vezércikkére, amely szerint a „diktátor felborította az egyezséget”. E kifejezéssel Szávay nyilván szólót aposztrofálta, ennél fogva kijelenti, hogy aki ekképen informálta Szávayt, az nem mondott igazat. Ismerteti a kormány leirata körül kifejlesztett pourparlerkat, majd azt mondja, hogy itt a **presszió is dolgozott.**

— Nem volt presszió! — kiáltják a munkapártról.

— Beszéltem sok bizottsági taggal és tisztviselővel — folytatta Jánosi — azok azt mondták, nem tartjuk helyesnek az indítványt, de kénytelenek vagyunk megszavazni, mert **felülről leintettek bennünket.** A helyzet felborulásáért a főispán a felelős. A főispánnak amikor felrendelték, meg kellett volna magyaráznia, hogy Debrecenben a bizalmi és diszpolgársági indítvány olyan visszatetszést fog szülni, hogy annak forszírozása veszedelmes dolog.

— Nem áll! Nem áll! — akasztják meg a kiáltások a beszédet.

Jánosi Zoltán azt magyarázza tovább, hogy a diszpolgárság csak egyhangú határozattal ér valamit. Majd a belpolitikai ügyeket ismerteti s azt, hogy a munkapárt megakadályozta az önálló bank fölállítását.

Freund Jenő dr.: Na, jól néztünk volna ki! (Zajos derűlttség.)

Jánosi Zoltán a választójogi reformot támadja a továbbiakban, a palota-örseget, majd a külpolitikára tér át. Csunyan kikapott tőle Berchtold gróf külügyminiszter, akit főként azért kárhoztatott, mert „a perfid Romániával” szövetkezett s ebből most nagy baj lesz. Tisza egyházi működését kritizálta ezután, végül párhuzamot vont a Dész-Lukács pör és a Márton Imre-féle emlékezetes nyomtatvány-provizíó-botrány között.

Hol vannak a csendőrök?

Jánosi beszéde közben nagy veszély fenyegetett. Lukács Béla kinézett az ablakon és elkiáltotta magát:

— Ott vannak a csendőrök!

Izgatottan tódultak az ablakhoz a függetlencsükek és készülődtek, hogy ökölbe szorítsák a kezüket. De mit tesz isten? Pont 2 lovas és 2 gyalogos csendőr haladt el a kocsiuton s akik nem voltak fürgék, azok már egyet sem láthattak a négy szál csendőrből. Egyszeriben oda lett a boldogság és a kezek nem szorultak ökölbe.

A főispán leleplezi az ellenzékét.

Most következett a nap szenzációja: Domahidy Elemér főispán utalt Jánosi Zoltánnak azon kijelentésére, hogy ő a tisztviselőket presszionálta volna az indítvánnyal való állásfoglalásuk tekintetében.

— Nem tartozom igazolni magam, nem is kívánom igazolni magam, — mondta a főispán — de kénytelen vagyok kijelenteni, hogy a bizottsági tag ur **ismétellen imputál nekem olyan tényeket, amelyek tőlem teljesen távol állanak.** Nagy malőrökre kell lenni olyan valakinek, aki az én ténykedésemmel teljesen ellenkező híreket terjeszt. A bizottsági tag ur tegnapelőtt azzal vádolt meg a jog- és pénzügyi bizottságban, hogy nekem Tarmak-részvényeim vannak s hogy én ugvis, mint a Hitelbank elnöke, érdekelt fél létemre döntöttem a burkolás kérdésében. A Debreceni Független Ujság mai számában erre nézve **megjelent a cáfolat s a való tényállás.** Most meg azzal méltóztatik megvádolni, hogy én pressziót fejtettem ki, hogy én rendeletet kaptam a most tárgyalás alatt levő leirat dolgában a kormánytól s más hasonló dolgokat állít rólam. Itt, a közgyűlés színe előtt jelentem ki, — s azt hiszem, senkinek sem adtam soha alkalmat, hogy kételkedhessék a szavamban — **amióta a bizalmi indítvány s a diszpolgárság ügye fölmerült, még csak nem is voltam Pesten, a miniszterelnök urral s a kormány egyetlen tagjával nem beszéltem s levélbeli vagy sűrűnybeli érintkezéssem sem volt velük.** — A szönyegen levő indítvány eszméje nem tö-

lem ered, hanem a debreceni nemzeti munkapárt lelkes hiveitől, akik engem a mozgalom megindulása után felkértek, hogy csatlakozzam akciójukhoz. **Tessék megmutatni nekem azt az embert, tisztviselőt, vagy mást, akit én presszionáltam, vagy megfenyegettem, hadd mondja szemembe. Ellenben igenis tudomásomra jutott, hogy Jánosi és Bakóczy bizottsági tag urak megfenyegették a tisztviselőket, hogy nem számíthatnak a tisztviselőkkel, hogy nem számíthatnak a tisztviselőkkel, ha a bizalmi indítvány mellett szavaznak. Ez a fenyegetés az ellenzék plakátiában is benne van.** Megvallom az igazat, nem adtam hitelt ennek a most említett információnak, mert sokkal jobb véleménnyel vagyok a bizottsági tag ur iránt, semhogy ilyen terrorisztikus viselkedést feltegyek róla. Kérem, méltóztatásuk a jövőben egy kicsit óvatosabban eljárni, ha valamiről teljes bizonyossággal nem győződött meg.

Jánosi Zoltán személyes kérdésben szóval föl. A Tarmak-ügyben okiratokat fog produkálni. A presszió vádját az egész tisztikar bizonyíthatja, talán szembe nem fogják is megmondani.

Most maga a tisztviselői kar egyik tagja cáfolta meg a presszió vádját.

Medgyaszay Miklós tanácsnok fölállott s a következőket jelentette ki:

— Tisztelt közgyűlés, én távol akartam maradni a közgyűléstől s be is jelentettem a szándékomat a főispán urnál. **A főispán ur egy árva szóval sem tett ellene kifogást.** — **Azonban az ellenzéki lapok hasáblain közölt s a most itt elhangzott fenyegetések folytán kijelentem, hogy most már igenis szavazni fogok, még pedig Tisza István gróf diszpolgársága mellett fogom leadni szavazatomat.** — (Percekig tartó taps, éljenzés. Nagy zaj a függetlenségi oldalon.)

Révi Nándor: Mit kiabál?

Medgyaszay Miklós tanácsnok: Jegyezze meg, hogy öntől nem kérek és nem fogadok el tanácsot. **A város tanácsa és a tisztikar a saját meggyőződését követte, amikor a benyújtott határozati javaslatot meghozta.** — (Szünni nem akaró éljenzés és taps.)

Domahidy Elemér főispán: Jánosi ur szavaira reflektálva, kijelentem, hogy én őt leckéztetni nem akartam, de **a férfias bátorsághól én sem fogadok el kioktatást.** (Éljenzés.)

Ezzel a nap szenzációja elintézést nyert s következett az obstrukció folytatása.

Itt maradunk!

Juhász Ignác indítványozta, hogy halaszák holnapra a közgyűlést.

— Mert ha nem, — jelentette ki nagy mérgesen — itt tárgyalás nem lesz!

És az obstruktorok még egyszer neki-gyürköztek és egyszerre tizenötön iratkoztak föl.

A főispán föltette a kérdést:

—Kívánja-e a bizottság a közgyűlés elhalasztását?

Fölállással megejtett szavazásban 98 szóval 56 ellenében **elvetették Juhász indítványát.**

— No, most már két hétig itt leszünk! — kiabálták a hősök.

— Nna, majd meglátjuk! — szólt a felelet.

A marhasós gyenge ember.

S mialatt így évődtek, előlépett a harcsorból Bakóczy Gábor, hogy megmentse a hazát.

— Gyenge embernek érzem magam, — kezdte hősiesen — és mivel a Fránd ur meg Fráter ur folyton figyelnek rám, a főispán ur oltalmába ajánlom magamat és ivadékaimat, meg a kint álló ezredes urnak.

Harsogó kacagás támadt e fohászra, a bizottsági tagok egymásnak dőltek a nevetéstől, de a szegény Bakóczy nem hagyta magát, csak beszélt, beszélt. Hogy mit mondott, nem lehetett hallani, csak látszott a szája járása. De jól kitaníthaták, mert a „beszéde” (!)

Pintér Imre és Parlagi Kornélia — a Royal-szálloda disztermében művész-estélyt tart. **Julius hó 12- és 13-án szombaton és vasárnap :: :: ::** Jegyek előjegyezhetők a Royal-szállodában.

végeztével letett a tanácsnokok asztalára egy kiló só. Az a roszmájú Freund Jenő nem tudta jó szívvel nézni a sikert és rákiáltott Bakóczyra:

— Hisz az marhasó! Egész délután azt nyalta!

Ezzel ki is adták a mérgeket. A többi föl iratkozott egyszerűen töröltette magát, csak Lukács Béla nem akarta elszalasztani az alkalmat, hogy halhatatlanná tegye a nevét. Patogott, hogy csendőrök állanak a városháza előtt és ez nem gílt.

Rostás István főkapitány megnyugtatta. Csak a készenléti csendőrség vonult a lak-tanyába, a városháza előtt egy pillanatig egy szál csendőr sem állt.

A szavazás.

Domahidy Elemér főispán most elrendelte a szavazást. Még egy darabig ki akarták huzni és pokoli lármában a kérdés föl-tetéséhez kértek szót. A főispán azonban ki-jelentette, hogy a szavazást már elrendete s ezalatt nem szabad beszélni. Lármáztak még vagy két percig, azután megkezdődött a sza-vazás a tanács javaslata fölött.

Igen-nel szavaztak: Áron Jenő, Auf-richt Vilmos, Balkányi Ede dr., Balkányi Miklós dr., Bárdos Géza, Békés Lajos, Ben-kő János, Berger Andor dr., Bernhardt Sán-dor, Biczó Gyula, ifj. Bozzay Pál, Bruckner Ernő dr., Csapó László, Csikos Sándor dr., Csurka István, Debreczeni Lajos, Dóczy Emil dr., Fisch Lajos, Fleischmann Mór, Forrai Ernő, Fráter Imre dr., Freund Jenő dr., Fürst Ödön, Gaál Ferenc, Gajzágó Béla dr., Gara Alajos, Gyarmathy István, Hegedűs István dr., Hegedűs Jenő dr., Hoffmann Sándor, Horváth János, Jóna Vince, Kardos László, Kaszanyitzky Andor, Kemény Mór dr., Kenézy Gyula dr., Kenyeres Károly, Kernhoffer József, Kiss Ignác, Komlóssy Dezső, Kóc Ákos, Kondor Kálmán, Kontsek Géza, Koszorus Kálmán, Kovács Aladár, Kovács József dr., Kovács Kálmán, Kölcsey Sándor dr., Körner Adolf, Lestyán Adorján, Lőkövits Márton dr., Magoss György dr., Mandel Zsigmond, Márk Endre, May Andor, Mayer Jenő, Medgyaszay Miklós, Mosko-vits Miksa dr., Muraközy László, Nagy La-jos dr., Sz. Nagy Lajos, Nagy Sándor, Nyiri Ernő dr., Pálfi Gábor, Pavlovics Károly, Petzkó Ernő dr., Poroszlav László, Publig Ernő, Roncsik Lajos, Rosenfeld Salamon, Rostás István, Somossy László, Sümeghy Béla, Sürgöt Jenő, Szabó Elek, Szabó Ist-ván, Szabó Kálmán, Szabó Lajos, Szántó Győző, Szávay Gyula, Szent-Királyi Tiva-dar, Széll Kálmán dr., Szilágyi Imre, Szilc Ferenc, Szotyori-Nagy Kálmán dr., Szép Jó-zsef, Tóth István, Tóth Emil dr., K. Tóth Mihály dr., Tüdős Kálmán dr., Ujfalussy Jó-zsef dr., Ujlaki Henrik, Ungvári József, Uhla-rik Béla, Varga Károly, Vargha Elemér dr., Vásáry István dr., Vecsey Zoltán, Wilhelms Emil, Zöld József. Összesen: 101-en.

Nem-mel szavaztak: Bacsó Dezső dr., Bakóczy Gábor, Bakonyi Samu dr., Balogh István, Böszörményi Imre, Csanak János, Csanak József, Cziffer Nándor, Deák István, Deutsch Sámuel, Dicsőfi József, Ekl József, Fejér Ferenc dr., Gáspár Géza dr., Grósz Nagy Ferenc, Harangi Sándor, Herceg Já-nos, ifj. Horváth János, Jánosi Zoltán, Jóna János, Juhász Ignác, Kecskés István, Kele-men Gábor, Kertész Imre, ifj. Kertész Ist-ván, Kertész János, Kertész László, Kertész Mihály, Kiss Gyula dr., Komlóssy Imre dr., Kovács János, Kovács Lajos, Körösi Kál-mán dr., Legányi Gyula dr., Lukács Béla dr., Magyar Simond dr., Márton Kálmán dr., Medgyessy Ferenc, Mike Ferenc, Móricz Ferenc, Nagy Pál, Otrokocsi Végh János, Patay József, Pethő István, Révi Nándor dr., Salánki Ferenc, Sarkadi Ferenc, Suhajda Béla, Szabó Mihály dr., Szathmári Ferenc, Sz. Szabó László dr., Szilágyi Bálint, Szöl-lős Dezső dr., Szücs István, Than Gyula, Thiesen Artur, Török Bálint, Török Péter, Tüdős János dr., Varjasi Imre, Váray Já-nos, Zelinger Ede. Összesen 62-en.

Domahidy Elemér főispán elnök ki-hirdeti a határozatot, hogy a közgyűlés 101

szóval 62 ellen elfogadta a tanács javas-latát.

Az eredmény kihirdetése után Bacsó Dezső dr. bejelentette, hogy ő és párthivei meg fogják felelődni a határozatot. Ezt a bejelentést a többség nagy derűvel fogadta.

Az elnöklő főispán ezután a közgyűlés folytatását holnap, pénteken délután 3 órára tűzte ki.

A közgyűlés este csak háromnegyed 10 órakor ért véget.

A határozat.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés a városi tanács javaslatát elfogadva, Minisz-terelnök ur, továbbá Belügyminiszter és Föld-mivelésügyi miniszter ur leiratát tudomásul veszi.

Kimondja, hogy a Miniszterelnök urhoz és általa a kormány tagjaihoz kineveztetésük alkalmából üdvözlő feliratot intéz, amelyben a most kinevezett kormány iránti bizalmának kifejezést adva, biztosítja a kormányt arról, hogy hazánk és nemzetünk javára irányuló működésében a legnagyobb buzgalommal és eréllyel támogatni fogja.

Kimondja, hogy gróf Tisza István mi-niszterelnök ur ő Nagyméltóságát hazánk iránt szerzett elévülhetetlen érdemei s városunk iránt mindenkor tanúsított önzetlen jóindulatá-nak elismerésül a város díszpolgárának meg-választja s hogy az erről kiállítandó díszpol-gári oklevelét a főispán és polgármester urak vezetése alatt egy 25 tagú küldöttség adja át ő Nagyméltóságának.

Ezen küldöttség vezetésére Főispán és Polgármester urakat fölkéri.

Miről a miniszterelnök ur és általa a kor-mány tagjai feliratilag, Főispán ur, Polgár-mester ur, továbbá a városi tanács, utóbbi az iratok kapcsán jegyzőkönyvi kivonaton érte-sítetik.

Közeledés a béke felé

Új nagykövetségi reünio lesz

Szofia, július 10. A bolgár csapatok teg-nap heves harc után jelentős sikert értek el. A Szultán-tete-Paparica vonalon a szerbeket nagy veszteséggel visszaverték. A bolgárok Egripalánka felé előrenyomulnak. Kocsánánál is visszaverték a szerbek támadását és ők ma-guk is támadásba mentek át. A görögökkel szemben Dirantól északra a Sztruma partján arattak győzelmet.

Bécs, július 10. A Reichspost jelenti Szó-fiából: A bolgárok újabb sikereket értek el. — Pirot előtt már bolgár ágyuk állanak. A bol-gár északi sereg Doirannál Tosev tábornok pa-rancsnoksága alatt utban van Kumanovo felé. Ivanov tábornok Dirannál győzött a görögök ellen.

London, július 10. Legközelebb egy új reünio ül össze, amelynek célja lesz, hogy a nagyhatalmak rendezzék a balkáni békét és a területi fölösztásokat. Ugy Szerbia, mint Bul-gária hajlandó a békére.

Athén, július 10. Az athéni távirati iroda jelenti megbízható helyről, hogy a bolgárok kivonultak Kavallából. Hir szerint a bolgárok Dedeagacsból is kivonultak.

Fejér és Ritter

okl. építésszek

Irodájukat Simonffy-utca 7. sz. házba helyezték át.

Ipartestületi jegyzői tanfolyam

A debreceni kereskedelmi és iparkamara ipartestületi jegyzői tanfolyama ma délelőtt megkezdődött. Megnyitó beszédet Szent-Ki-rályi Tivadar kamarai elnök tartott, üdvözöl-ve a tanfolyam résztvevőit, utalt arra a nagy jelentőségre, mely az ipartestületeket és azok jegyzőit az ipar érdekeinek védelme és elő-segítése terén megilleti.

Utána a kamara hivatalhelyiségeit tekin-tették meg. Az első előadást Szávay Gyula kamarai titkár tartotta meg az ipari érdek-képviselésekről. Előadásában különösen a ka-marák hivatását fejtegette behatóan. Követ-kező előadás Rácz Lajos dr. kamarai másod-titkáré, aki az ipartörvényekből első sorban az ipartestületek megszervezéséről és működési szabályairól adott beható fejtegetést.

Délután Dávidházy Kálmán, a debreceni ipartestület elnöke tartott igen figyelemre méltó előadást az ipartestületek modern fel-adatairól.

Ezután az állami fémipariskolába mentek ki a tanfolyam résztvevői, hol a növendékek kiváló munkáit tekintették meg.

A tanfolyamra 25 résztvevő jelentkezett és pedig:

Scheibner Gyula Debrecen, Simon Már-ton Hajduböszörmény, Járai József Nagyká-roly, Dobrossy István Hajdunánás, Badár Ba-lázs Mezőtur, Fauszt Károly Jászberény, Tóth Péter Kisujszállás, Balogh Ferenc Turkeve, Takács Gyula Balmazújváros, id. Racskó Já-nos Jászárokszállás, Salamon Herman Mun-kács, Standler János Szinerváralia, Cziriák Gyula Kunhegyes, Szabó Lajos Hajduszo-boszló, Suta Pál Mátészalka, Balga István Ti-szaföldvár, Kubeczky Gyula Tiszauilak, Oláh János Karcag, Ujházy László Jászsószent-györgy, Vass Antal Szolnok, Daróczy Pál Büdösmihály, Varga Károly Püspökla-dány, Nagy Sándor Debrecen, Nagy Gyula Debrecen, Szepesi József Debrecen.

Aczél Géza betörője

Hajsza a büntárs után

Az Aczél Géza lakásában megkísérelt be-törés tetteséről, Böhmán Béláról mai napon a rendőrség megállapította, hogy már járt Deb-recenben, 1908-ban ő követte el tettestársai-val a Tóth József földbirtokos kárára a Szent-Anna-utcában történt betörést, melyért há-rom esztendőtt ült. Állítása szerint büntetését Sopronban töltötte ki, az ideküldött táviratra azonban a soproni rendőrségtől az a válasz érkezett, hogy neve a rendőri nyilvántartás-ban nem fordul elő. Általában egész bemon-dása körmönfont hazugságnak látszik, mely alighanem csak arra irányul, hogy cinkostársai időt nyerjenek és egéruat vehessenek. — Másfelől, ugylátszik, el akarja magától pari-rozni azt az alaposnak látszó gyanút, hogy ugyancsak a Dégenfeld-téren az Aczél Géza kárára két év előtt elkövetett betörésnek is tettese volt.

A kassai rendőrség távirati értesítése sze-rint pár nap előtt ott ötrendbeli betörés tör-tént, melynek tettesei kétségkívül azonosak az itt megkísérelt betörés tetteseiével. Maga Böhmán Béla is beismeri, hogy a kassa-oderbergi vonalon jöttek Debrecenig. Eköz-ben kiszállhattak Miskolcon is, ahol nem ma-nipuláltak, a debreceni betörés részleteit elő-készítették, esetleg a kassai betörés zsákmá-nyát értékesíthették.

Az elfogott betörő még ma is ragaszko-dik ahhoz a vallomásához, hogy hárman kö-vették el a büntény előkészítését. míg a ta-nuk közül senki sincs, aki három embert lá-tott volna együtt. Kettőről beszélnek vala-mennyien.

Az elmenekült második egyénről kapott személyleírások sem pontosak, ami a nyo-mozás precizitását erősen veszélyezteti. Így László Antal erről az emberről, akivel a lép-csön beszélt is, azt állítja, hogy az illető szür-kés, drapp gummiköpenyt és fekete kemény

kalapot viselt, míg mások zöldes-csikos felöltőben és puha szürke-fehér kalapban látták az elmenekült második betörőt. Abban azonban valamennyi leírás megegyezik, hogy nevezett magas, vékony arcú, vörös-szőke haju és hatalmas tömött bajszu egyén volt. Ily körülmények között a rendőrségnek természetesen sok nehézség között kell előhaladnia, amíg valami nyomot kap, mely helvise irányt szabhat a kutatásnak, amely ma is a rendőrség teljes apparátusát foglalkoztatja.

Kavarodás a csatornázás körül

Ami nincs a polgármesteri jelentésben

Izzó volt ma délután a levegő a közgyűlésben már a megnyitáskor. Ebben a forró hangulatban a polgármesteri jelentés kapcsán viharos jeleneteket idézett elő egy föl szólalás, amely az Aczél-üggyel kapcsolatban a főmérnök, a tanács és a főügyész ellen irányult. A polgármester és főügyész azonban erélyesen állt szembe az elhangzottakkal, sőt a polgármester azt is kijelentette, hogy az a vélemény, amelyre itt hivatkoznak mit sem ér, mert teljesen téves.

A közgyűlés megnyitásáról és a polgármesteri jelentéssel kapcsolatban történtekről tudósításunk a következő:

Domahidy Elemér főispán pontban három óraker nyitotta meg a közgyűlést a következő szavakkal:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Van szerencsém üdvözölni a közgyűlés mélyen tisztelt tagjait. Szomorú kötelességet kell teljesítenem, amikor meg kell emlékezni Zádor Lajos elhunytáról. Zádor Lajos egyike volt Debrecen társadalmi legkiválóbb, a város érdekeiért, a jóért, nemesért leginkább lelkesedő és áldozatra legkészebb tagjainak. Szelid lelkéből fakadt észrevételeit, megjegyzéseit sokszor hangoztatta a bizottság tárgyalásán. Érdemes arra minden tekintetben, hogy emléket jegyzőkönyvben örökítsék meg. Indítványozom, hogy a közgyűlés Zádor Lajos halála fölött érzett részvétét jegyzőkönyvbe iktassa s erről a családét jegyzőkönyvi kivonathban értesítse.

Miután ehez a közgyűlés egyhanguan hozzájárult a főispán a következőket jelentette ki:

Tudomására hozom a közgyűlésnek, hogy két önálló indítvány érkezett be a törvényes formák megtartása mellett. Az egyiket Szilágyi Imre és társai adták be a miniszterelnöknek diszpolgárrá választása tárgyában...

Oriási láрма tört ki erre. Az ellenzék abcugalni kezdett, mire a többség lelkes éljenzéssel harsogta túl a hirtelen inszenizált tüntetést.

Révi Nándor dr.: Kapcabetyár!
— Kuss! — volt a felelt a modortalan közbekiáltásra.

Domahidy Elemér főispán: Révi Nándor dr. urat figyelmeztetem tartózkodjék a durva kifejezésektől, mert a törvény teljes szigorát fogom vele szemben alkalmazni. Bejelentem még, hogy a másik indítványt Márk Endre és társai adták be és az a színház jövő évi átalakítására vonatkozik. Kérem a közgyűlés tagjait, hogy méltó nyugodtsággal és higgadtsággal tárgyaljanak.

A polgármesteri jelentéshez Lukács Béla dr. szólalt föl és kifogásolta, hogy nincs kitérés azokra a sajtóban megjelent vádakra, hogy a csatornaüggyben elrendelt feyelmiből kifolyóan a szakértő műszaki tanácsos megállapította, hogy a várost egy millió kornával károsították meg s ebből kifolyóan a tanács és főügyész ellen is meg kell indítani az eljárást.

Kovács József polgármester: Nem tudja, hogy egyáltalán tartozik-e felelni.

Lukács Béla dr. és Révi Nándor dr. egyszerre kiáltják:

— Hogyne tartozna!

Domahidy Elemér főispán: Csak olyan tárgyakról tartozik a polgármester ur fölvilágosítást adni, amelyek benne vannak a jelentésben.

Kovács József polgármester: Olyan ügyben, amely a bírósági eljárás tárgya még, nem illik még a közgyűlés előtt sem pletykálkodni. Nem tartozna felelni, de ha már elhangzott a kérdés, kijelenti, hogy az ügyben az eljárás folyamatban van, egyébként pedig megállapított, hogy Podhoránszky műszaki tanácsos véleménye a miniszteri rendeletekkel meg van cáfolva s állításai teljesen tévesek.

Magoss György dr. főügyész: Véleménye és a közigazgatási bíróság döntése szerint a polgármester nem tartozott volna válaszolni. Ha a jelentésbe föl nem vett tárgyakban is lehetne válaszokat provokálni föl lehetne forgatni az egész ügyrendet. Kijelenti, hogy neki is az a követelése, hogy az egész ügyet ide hozzák akkor majd látni fogja Révi, hogy sem szándékos, sem gondatlanságból eredő mulasztás, vagy hiba nincs. Ezt az időt ő is várja, mert ő is a legnagyobb nyilvánosságot kívánja.

A közgyűlés a válaszokat és a jelentést tudomásul vette.

Színház

* Csontos Gyula — A farkas. Egy elsőrangú magyar író megígérte egy nagyszerű tehetségű magyar színésznek, hogy olyan darabot ír a számára, melyben sokoldalú kvalitásait, alakját, ábrázoló művészetét, szívet, szavát egy estén és több alakban mutathatja be. Ebből gyuródott egybe „A farkas”. Mely csak akkor és ott érvényesül szintén, ahol Molnár Ferenc mellett Csontos Gyulát is látjuk, amint ma este is premierré varázsolta a darabot ennek a tökéletes színésznek a jelenléte. Minden felvonásban új, jellegzetes, ötletes és minden eszközében keresetlen közvetlen volt. Azoknak, akik induló pályáján sok reménységgel voltak Csontos Gyula tehetsége iránt, őszinte örömeik telhetett sikerében. Kár, hogy a nézőtér nem telt meg egészen.

* „Nordisk”-esték az Apollóban négy napig. A divatos „Nordisk” film-gyár legújabb és legsikerültebb képeiből egy egész előadást betöltő műsort állított össze az Apolló igazgatósága, ami szombattól látható rendes helyárok mellett — kedvezményes és trafik jegyek érvényesek — négy napig. Bemutatóra kerül két sláger kép: „A régi pad” című poétikus 3 felvonásos dráma és egy szellemes francia vígjáték „A nők barátja” 2 felvonásban. Két kisebb bohózat és két gyönyörű természeti kép egészíti ki a két óras előadást. A dráma és vígjáték szerepeit a kopenhágai kir. színház művészei játsszák, az összes képek a „Nordisk” film-gyár legújabb és leksikerültebb képei. Előadások kezdete szombat délután félhelyárok mellett 4 óraker, este rendes árakkal fél 8 és fél 10 óraker. Vasárnap 3 óraker félhelyárok, 5 és 7 és 9 óraker rendes árakkal. Hétfőn és kedden este fél 8 és fél 10 óraker. Kedvezményes és trafik jegyek — a vasárnap kivételével — érvényesek.

Mandel Lipót

cipőáruházát

Piac-utca 28.

Városi bérház sarokhelyiségébe helyezte át.

Telefon 352.

Telefon 352.

Apa és leányai

A házmesterlakás titka. — Bűnös vonzalmak. — Egy névtelen levél. — Vallanak a leányok.

A debreceni rendőrség a napokban névtelen levelet kapott, melyben valaki elmondja, hogy az egyik Piac-utcai házmesterlakásban titokzatos dolgok történnek. Egy mást érik az italos mulatságok, melyeken csupán az apa és serdült leányai vesznek részt, sőt, mint egyes intimitásokból következtethető, nem is annyira az apai szeretet, mint az emberi érzékiség rendezi ily alkalomra a lakomát.

Két gyermeke van a házmesternek, két pompás, fejlett leány. Az egyik ma tizenégy, a másik 16 esztendő. Hollófürti, mély szemű, ringó csipejű hamvasság és rugalmasság ölelkezik a karcusággal és a temperamentumos kedvvel. Igazi kívánatos aszszonyhajtások, minden reményével a diadalmasságnak, melyben részüik leend az élet utain. Eleinte nem is talált senki megbotráncolni valót, hogy az apa leányait a szeretet minden külső jeleivel alkalmazta. Mikor azonban a leányok egyre érettek s a szeretet ezzel szemben az apa részéről hovatovább durva és érzéki alakot öltött, kezdtek gondolkodni és suttogni az emberek. És pedig nem is alap nélkül, mert bizonyítékokat kaptak, hogy itt a szeretetnek egy természetellenes fajtalanúsága forog fenn, mely a büntetőtörvénykönyv idevonatkozó szakaszainak intézkedéseit is involválja maga után.

A „Debreceni Független Ujság” munkatársa beszélgetést folytatott a leányokkal, akik megdöbbenő részleteket mondtak el apjuk beteges szenvedelméről.

— Édes apám tizenöt esztendő korom óta — mondta a nagyobbik leány — állandóan szerelmi ajánlatokkal ostromolt. Ezeket én megbotráncolva utasítottam vissza.

— Ugyan — mondtam — hogy lehet egy apa olyan elvetemült, hogy a saját gyermekét akarja szeretni.

— Talán félreértette édes apja gyengédségét? — kértem a leánytól.

— Félreérthetetlenül adta tudtomra azokat. Előbb csipkedett, csokolgatott, majd azal igyekezett rábírni akarására, hogy ha engedelmeskedem neki, gyűrűt, órát vesz számomra és nem kell elmennem a háztól, mint most, azután is szolgálni. Érintetlennek érzem magamat, — mondja a leány — ha azonban az orvosi vizsgálat az ellenkezőjét konstatálná, ezért apámat terheli a felelősség, aki gyakran kényszerített, hogy vele egy ágyban aludjak. Álmomban áldozhatott fel természetellenes vágyainak. Arról is van tudomásom, hogy kisebb növéremet is ostromolta apánk hasonló ajánlatokkal.

A tizennégy éves, pompás arcú, telthusu gyermek megerősíti néne vallomását, sőt azt megdöbbenő adataival túl is licitálja. Ugy tudjuk, a rendőrség már beleavatkozott a nem mindennapi szencziókkal bővelkedő esetben, melynek boncolásánál Zola tollára és Kraft Ebing hatalmas orvosi tudására lenne szüksége e sorok írójának. Ennek hiányában be kellett fejezni ezt a megdöbbenő interiórt.

(gy. zs.)

HIREK

*

— **Affér a közgyűlésen.** A mai közgyűlésen affér is támadt. Boruss Mihály kereskedelmi- és iparkamarai felügyelő a „Munka” szerkesztője néhány bizottsági taggal beszélgetett Bakonyi beszéde közben s bírálgatta csendesesen Bakonyi beszédét. Gáspár Géza dr., akinek sehogy sem volt inyére Tisza diszpolgársága, indulatosan rászólt Borussra:

— Ne zavarjon itt engem a beszéd hallgatásában, mert kivezettem.

— Próbálja meg fiatal ember! Különben erről még beszélünk.

Boruss rögtön Tihezen Artur és dr. Kemény Géza útján provokáltatta Gáspárt, aki segédeivel Csikos Sándort és Dózsa Györgyöt nevezte meg. A megbízottak holnap tárgyalnak.

— **Bizalom a kormányban.** Nagyváradról táviratozzák: A város közgyűlése ma 9 óras trágálás után 61 szóval 28 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak és Tisza István grófnak.

— **A debreceni országos sakkverseny.** A mesterverseny ma szünnap volt s a mesterek némelyike kibicelt a főtorna érdekes játékosainak.

A főtornán az „A” csoport VI. fordulóján Biró meg nem jelenése miatt Vécsey könnyű ponthoz jutott, Manólovits a megnyitásban gyalogot nézett el Hódvval szemben, később inkorrekt áldozatot hozott, mire ellenfele győzött. Lévay dr. Bay drt erősen verte meg, míg a Havasi—Kovács játék sötét korrekt védekezése után remisvel végződött. Jusztt szabad volt. — A VII. fordulón Havasi gyorsan megverte Bay drt, míg Jusztt erősen győzött Biró ellen, függőben maradt a Vécsey—Hódy s a Manólovits—Lévay dr. játék. Állás: Havasi 5, Manólovits 3½ (1), Vécsey, dr. Lévay 3 (2), Hódy, Kovács 3 (1), Jusztt 2½, Biró 1, Bay dr. 0.

A „B” csoport VI. fordulóján Nagy győzött Kótai ellen, Gáspár Mendelsohn ellen és Simon pedig vesztett Mitovszky ellen. A Dalmy—Kiss játszma függőben maradt. Délután függő játszmákat fejeztek be, melyek közül a Mendelsohn—Simon partie Simon győzelmével végződött, Dalmy nyer Mendelsohn ellen, Kiss Mitovszky ellen. A Nagy—Mitovszky partie remis lett. Állás: Gáspár 5, Mitovszky 4½, Nagy, Simon 4, Kiss 2½ (1), Dalmy 2 (1), Mendelsohn 1, Kótai 0.

A „C” csoportban Balogh győzött Kulcsár ellen, Gruber Sörös ellen. Remis lett Békessy—Pártos és Steiner—Opocsenszky partie. A függőben maradt Opocsenszky—Kulcsár partie rendkívül nehéz végjáték után Opocsenszky javára dőlt el. Állás: Gruber, Balogh 5, Opocsenszky 4½, Steiner 4, Sörös 2, Kulcsár, Pártos, 1, Békessy ½.

Holnap, pénteken rendkívül érdekes játszmák ígérkeznek, amennyiben ma dől el, hogy mely 9 játékos küzdhet tovább a díjakért a döntő csoportban.

— **Munkapárti lakoma.** A munkapárti közgyűlési tagok a mai közgyűlésen kivívott győzelmet ma este az Angol Királynőben közös vacsorán ünnepelték meg. A 101, akik Tisza diszpolgárságára szavaztak a napokban ünnepi lakomát rendeznek, amelyre a debreceni munkapárt tagjait szívesen látják.

— **Halálra ítélték a spanyol király merénylőjét.** Madridból táviratozzák: Sanchez Alegre halálra ítélték. Az ítélet megokolása kimondja, hogy a merénylő előre megfontolt szándékkal és alattomosan hajtotta végre a merénylő. Sanchez Alegre ugyan epileptikus, de a tett elkövetésekor teljesen beszámítható volt. Sanchez Alegre vonakodik az ítéletet aláírni. Hír szerint felebbezni fog a semmitűszékhez.

— **Eső és árvíz.** Szarvasról táviratozzák: Békésmegyében hetek óta nagy zivatar és eső van. A Körös vize sok helyütt kiöntött és nagy területeket borított víz alá. Nagy kárt okozott a sok esőzés a buzában, mely erősen kicsirázik és kipállik. A szőlőn penész lászik.

Hódmezővásárhelyről jelentik: Ott félkilós jegek estek, majd a víz előntötte a külvárosokat 4 méteres magasságban. Hét ember meghalt.

— **Egy angol művész tragédiája.** Londonból táviratozzák: Az angol művészek körében nagy megdöbbenést kelt Stiles Leslie asszonynak, a kiváló színművésznek és zeneszerzőnek tragikus halála. A művész tegnap kezére fölhuzott keztyűjét benzinnel tisztította s azután a keztyűt gázlágnál akarta megszáritani. A lángtól meggyuladt a benzín, s majd a művész ruhája s mire segítségére siettek, Stiles asszony olyan súlyos égést szenvedett, hogy nem sokára nagy kínok között meghalt.

— **Bolondgomba Debrecenről.** Fővárosi lapokban, egyes túlélelmes és lelkiismeretes laptudósítók tollából, sokszor olvasunk olyan debreceni dolgokat, melyekről a helyi embernek sejtelve sincs. Amivel azonban ma este az „Est” meglepte a debreceni olvasó piact, az talán farsangi tréfának is beillik. A lap pénteki számában „Lelőtte férje csábítóját” című hírből ugyanis következőket találjuk:

A debreceni Bika-szállóban a nyár folyamán kabaré vert tanyát. A társulat egyik tagjába, Arany Mariskába beleszeretett egy debreceni jómodu kereskedő, Fenyő Zoránd. Nős, hét gyermek atyja. Minden idejét Arany Mariskával töltötte el, kitarította és tegnap este is vele mulatott a szeparéban. Egyszerre csak berontott oda a felesége és leszárdta a férje csábítóját, aki ugyancsak hevesen visszavágott neki. Fenyőnek elkeseredésében revolvert rántott elő és kétszer Arany Mariskára lőtt. Halántékon találta. A lelőtt vetélytárs állapota reménytelen.

Azt ugyan még eltűnők, hogy a Bika-szállót, a színes fantáziával bíró tudósító már felépítette és diszes helyiségeit megnyitotta, de engedelmet, mit vétett neki szegény Mariska, hogy mindjárt halántékon lövette. Hisz egy kisebb sérülésről is elég nagy a szenzáció... Szegény Mariska!

— **Tűz emberhalállal.** Eperjesről jelentik: Tölgyed községben Szekcsik György házában kigyuladt a kéménye. A nagy szélben a tűz rohamosan tovaárapódott és hamarosan lángtengerben állott a község egy része. Mire a tűzet sikerült lokalizálni, harmincöt ház porráégett a melléképületekkel együtt. Sok állat is bennégett az istállóban. Grohó János hatvan éves gazda bement az égő házba, hogy megmentse pénzét, de vesztére tette, mert bennégett. A kár meghaladja a százezer koronát, amelynek biztosítás révén alig tizedrésze térül meg.

— **Agyonlőttek egy betörő szökött katonát.** Zürichből táviratozzák: Mult éjjel Sant Gallen közelében Wittenbachban az állomási épületben vakmerő betörést követtek el. A betöréssel egy embert gyanúsítottak, aki német katonai egyenruhát visel. Egy rendőrmester letartóztatta ezt az embert és a rendőrségre kísérte. Az uton a katonát kihuzta oldalfegyverét és megszurta az őrmestert, aki vértől elborítva összeroskadt, de még volt annyi ereje, hogy megtámadójára revolveréből rálőtt. A betörő halva esett össze. Az őrmester állapota súlyos. Megállapították, hogy a merénylő Stuttgartból való szökött katonát. Az ott állomásozó granátoszereztől szökött meg.

— **38-ik Rácz Laci a Magyar Királykavéházban** művészies játékával szórakoztatja a közönséget Neszmélyi Izsóné női zenekara élén. Továbbá fellép Neszmélyi Böske, ki kitűnő énekszámáival mulattatja a közönséget.

* **Holnaptól naponként előadások az Apollóban.** Mint eddig, úgy ezután is csak új képek.

— **Megszurta a barátját.** Hajduhadházi-ról jelentik: Sörös Imre 19 éves gazdalegény vasárnap este néhány barátjával bement Bagi Józsefné bormérésébe, ahonnan több üveg sör elfogyasztása után este 9 óra tájt távoztak. Az utcán azonban a társaság egyik tagjának Dancsi Bálintnak széles kedve támadt s minden áron be akarta huzni Sörös Imrét az egyik közeli söntésbe.

— **Elég volt már, menjünk haza!** — szabadkozott a meghívás elől a legény. De a másik sehogy sem tágitott, majd zsebéből egy kést vont elő s azt Sörös Imre mellébe mártotta. A két a fiu tüdejét járta át.

— **Rendőri hírek.** Weinmann Sándor panaszt tett D. F. szabómester ellen, akinek mintegy félév előtt egy ruhára való szövét adott át s ez máig sem szállította a ruhát. — Gencsi Károlyné dohánygyári munkásnő férjét jelentette fel, aki úgy őt, mint gyermekeit üldözi. — Obermayer Árpádné Kallós Róza és Julcsa ellen tett fellejelentést, akik bluzát, esőernyőjét és más ingóságait ellopták. A rendőrség az eljárást folyamatba tette.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **A Lukács-Désy pör.** A Lukács-Désy-pör ítéletének kihirdetésekor tudvalevőleg az ügyészség úgy határozott, hogy a felebbezését, illetőleg a semmisségi panaszokat terjedelmes írásban fogja megokolni és fölterjeszteni a királyi táblához. Ettől a tervtől azonban úgy látszik elállottak, mert a pör aktái már a Tábla előtt vannak és a szóval bejelentett felebbezést az ügyészség írásban nem okolta meg.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	814 60
Omtrák hitel	617 —
4 százalékos koronaszármazás	81-10
Államvasút	697-—
Jelzálogbank	418-—
Rizicamurányi	882-60
Halgótársaság	740-—
Közműi vasút	682-60

Irányszat

Magánleszámítolási kamatláb:

Bécs 5½%, Berlin 5¼%, London 4¾%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svare K. (Strasser és Kösig) dobr. bizonyos távirati jelentése	
6. májusra	11-40
„ júliusra	11-91
„ 1913. okt.	9-04
Rozs októberre	—
„ júliusra	8-58
Zab októberre	7-76
„ júliusra	7-97
Tengeri 1913. év júliusra	7-31
aug	7-31

Készára 5-tel drágább.

A záróra-törvény szentesítése. A szentesítés alatt lévő záróra-törvény erősen foglalkoztatja a kereskedővilágot és alkalmazottakat egyaránt. Hogy a várakozás bizonytalanságán könnyítsünk, érdeklődtünk a törvény életbeléptetésének módjára felől. E szerint a kötelező üzletzárással szülő törvény a kihirdetés napján lép életbe, a kereskedelemügyi minisztérium már el is készítette a végrehajtási utasítást, melyet a szentesített törvénnyel egyidőben publikálnak, úgy hogy a hivatalos lapban megjelenés estéjén már kötelezően nyolc órakor zárják az üzleteket.

Hirdetmény.

A vasárnapra hirdetett árverés a vadászati jogról, közbejött akadályok miatt elmaradt.

Konyár, 1913. július 10-én.

Az előljáráóság.

Leánygimnáziumi tanfolyamot

Óhajtunk nyitni a szatmárnémeti kir. kat. főgimnáziumban
Érdeklődőknek felvilágosítást ad d. u. 2-3-ig vagy levélben f. hó 20-ig **HUNEK EMIL** főgimn. tanár Szatmárnémeti, Arany János-utca.

1710 - 1913. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A derecskei kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Derecskei Népbank részvénytársaság végrehajthatónak Nagy József konyári lakos ellen folytatott végrehajtási ügyében 500 korona tőke, ennek 1912. évi október hó 20-ik napjától járó 6% kamatai, 7 korona 55 fillér óvási, 1/3% váltódíj, 66 korona 60 fillér és 48 korona 30 fillér már megállapított végrehajtási és az árverést jelenleg 26 koronában megállapított, valamint a még felmerülő költségekből álló követelése kielégítése céljából, nem különben a csatlakozott végrehajthatóknak és pedig:

az Általános Forgalmi Bank r.-t. 7500 K tőke, ennek 1912. évi december hó 18-tól járó 6% kamatai, 6 K 20 f. óvási, 2 K 35 f. közlési, 1/3% váltódíj, 189 K eddigi költség;
Ádám János 160 K tőke, ennek 1912. évi október hó 21-től járó 5% kamatai, 59 K 60 f. eddigi költség;

Heisner Sámuel 15 K tőke, ennek 1912. évi április hó 1-től járó 6% kamatai, 18 K költség;

Klein Mór 34 K 74 f. tőke, ennek 1913. évi január hó 30-tól járó 6% kamatai, 21 K 70 f. költség;

Sárréti Takarékpénztár Egylet 381 K tőke, ennek 1912. évi december hó 26-tól járó 6% kamatai, 6 K 20 f. óvási, 1/3% váltódíj, 62 K 45 f. perköltség és 102 K tőke, ennek 1913. évi március hó 12-től járó 6% kamatai, 6 K 20 f. óvásdíj, 1/3% váltódíj, 50 K 30 f. eddigi költség;

Derecskei Népbank r.-t.-nak 600 K, 600 K, 233 K és 500 K tőkék, 600 K után 1913. évi január hó 28-tól, 600 K, 233 K és 500 K után 1913. évi február 28-tól járó 6% kamatok és 184 K 40 f. költség;

Nagylétei Takarékpénztár 445 K tőke, ennek 1913. évi március hó 18-tól járó 6% kamatai, 7 K 20 f. óvásdíj, 1/3% váltódíj és 76 K 30 f. költség;

Adler Ferenc 30 kor. tőke, ennek 1912. évi december hó 20-tól járó 6% kamatai és 21 K 50 f. költség;

Derecskei Népbank r.-t. 130 K tőke, ennek 1913. évi február hó 12-től járó 6% kamatai, 7 K 55 f. óvási, 1/3% váltódíj, 57 K 60 f. költség követelése kielégítése céljából a derecskei kir. járásbíróság területén levő, a konyári 824. sz. betétben A. I. 209, 210. hrsz. beltelekre 1752 koronában, ugyanott II. 959, 2122, 2909, 3353, 3509, 5740, 5741, 5742, 5743. hrsz. szántóföldekre 2376 koronában, ugyanott A. I. 1628 és 3058. hrsz. szőlő- és szántóföldekre 298 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül az **1913. évi július hó 29-ik napjának d. e. 9 óráját** Konyár község házához kitiizte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitétt ingatlanok a kikiáltási árak 2/3 (kétharmad) részén alul eladatni nem fognak.

A bánatpénz az ingatlanok kikiáltási árának 10%-a.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt e kir. bíróság mint tkvi hatóságnál, ugy Konyár község házánál tekinthetők meg.

Derecske, 1913. évi június hó 9. napján. A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Fürt s. k., kir. jbiró.

A világhírű és a legújabb rendszerű **BOLINDER** NYERSOLAJ-MOTOROK és azok alkatrészei kizárólag

Anyos Imre cégnél kaphatók
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jótállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek!
Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

TELEFON 12-76.

URAIM!

Köznönyösség a hajápolás tekintetében keservesen meghosszítja magát. — Olyan csodaszerek nem léteznek, melyek tar koponyákon új hajzatot növesztenének. — Tehát: Ápoljuk a haját, amíg még megvan. — Minél előbb, annál jobb. — A kellemetlen viszketést, hajkorpát és annak következményeit, a hajhullást, valamint az időelőtti öszülést megakadályozhatjuk, ha a fejbőrt rendszeren és következetesen a

Dr. Dralle-féle nyirfavizzel

kezeljük. — Számos komoly orvosi és magánelismerőlevél. — 25 év óta bevált. — Szolid, benső érték, a legnagyobb egészségügyi követelmény és megbízhatóság. — Egyszeri kísérlet, állandó használat.

Az összes gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszerekkereskedésekben, szappan- és jobb fodrászüzletekben kapható. Árak: 2:50 és 5- korona.
Georg Dralle, Bodenbach a. E

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
Hajdúvármegye
szállítói

FÜRDŐRUHÁK, KALAPOK, CZIPÓK, NYÁRI PAPANOK, Dörzs törülközők

DEBRECZEN,

Kistemplom-bazár

!!! óriási választékban !!!

1569—1913. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A derecskei kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Derecskei Népbank r.-t. végrehajthatónak Cseke Sándor és neje Kiss Margit ellen folytatott végrehajtási ügyében 230 korona tőke, ennek 1912. évi július hó 30-ik napjától járó 6% kamatai, 48 korona 70 fillér már megállapított végrehajtási és az árverést jelenleg 19 korona 30 fillérben megállapított, valamint a még felmerülő költségekből álló követelése kielégítése céljából a derecskei kir. járásbíróság területén levő, a derecskei 2780. sz. betéti A. I. 2896, 3835, 8188, 10936, 14711, 15206, 16247. hrsz. kert-, szántó- és szőlőföldekre 712 koronában, a derecskei 2781. számú betéti A. I. 3055, 3056. hrsz. házas beltelek és kerte 877 koronában és u. e. betéti A. I. 15047. hrsz. kerti földre 165 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül az **1913. évi augusztus hó 18-ik napjának d. e. 9 óráját** e bíróság árverési termébe kitiizte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitétt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3 (kétharmad) részén alul eladatni nem fognak.

A bánatpénz az ingatlanok kikiáltási árának 10%-a.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt e kir. bíróság mint tkvi hatóságnál, ugy Derecske község házánál tekinthetők meg.

Derecske, 1913. évi május hó 25-én. A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Fürt s. k., kir. jbiró.

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS

CIPŐKRÉM

Minősége kitünő
puhit, tisztít
fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**
csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

70 szög 50 fillér, azonnal minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 f.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetésekre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Levelezés

„Ösi vér“, megtevesztettem az órát, tüzzön ki levélben ismét találkát 8-9 óra között bármikor. „Okosan élünk“.

Különféle

EREDETI karlsbadi kétszersült Sprudel forrásvízzel készítve, — kapható a Deutsch-üzletekben.

Utazókosarak, kézböröndök, sport- és gyermekkoscsik legolcsóbban Schwarz M. L.-nél. Piac-u. 52, megyeház mellett.

Vízvezeték, csatornázás, központi fűtések szakszerű kivitelben lőtállás mellett. — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi lókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gvencs Antal. Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

KONYHA ÉS ELŐSZOBA berendezések készen kaphatók, nagy választékban, Weisz Ferenc asztalos, József-kir.-herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90.

Zsákok, rostáló- és vízmentes ponyvák olcsón beszerezhetők Fohn zsáküzletében Deák Ferenc-utca 14. iparkamara bérpalotájában.

UJLÓ UJI talalmány UJI UJI
Nincs többé kifakult, átizzadt, pecsés, kopott SÁRGA CIPŐT bármilyen színre be lehet festeni. — Eredeti, új szint kap. Átfestés 1 pár 1 korona FALUSSY KÁROLY cipésznel. Csapó-utca 41.

Monarch- és Concert-lemezek, alig használt, féláron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Kézimunka: himzett mader, riseleő, kurisch csipkék, betétek, bluzok, zsebkendők és egyéb szép dolgok kaphatók Wernernél, Piac-u. 58., földszint 12.

Kopirkönyvek, valódi Heller patent, a legkevesebb gyártmány 1000 lapos 4.60 kor. 500 lapos 2.60 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Két szoba berendezés teljesen új azonnal eladó Müller H. és fia szállító.

Kimaradt üzleti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók.

Lakás

Kiadó lakás. Piac-u. 30. szám alatt egy 4 szobás földszinti lakás esetleg üzlethelyiséggel.

Állást kap

Villamoszerelési és elektrotechnika pályára tanulók felvételnek. Piac-u. 77. Fazekasnál.

Üzlethelyiség

Lakatos vagy asztalos műhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-u. 44.

Homok-u 74. szám alatt levő üzlethelyiség lakással együtt azonnal kiadó. Értekezhetni Piac-u. 19. szám alatt a bankban.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi új bérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

1519—1913. tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A derecskei kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Derecskei Népbank r.-t. végrehajthatónak Báthory Kálmán debreczeni lakos ellen folytatott végrehajási ügyében 550 korona tőke, ennek 1912. évi november hó 30-ik napjától járó 8% kamatai, 66 korona 50 fillér már megállapított végrehajási és az árverést jelenleg 34 kor. 20 fillérben megállapított, valamint a még felmerülendő költségekből álló követelése kielégítése céljából a derecskei kir. járásbíró területén levő, a hosszupályai-i 225. sz. betéti A. 1. 1—8. sor 2255, 2313, 2314, 2721, 2722, 2819, 3242, 3379. hrsz. szántó- és rétföldeknek végrehajást szenvedőt illető 1/4-ed részére 242 koronában, u. e. betéti II. 1—5. sor 2309, 2310, 2822, 3239, 3638. hrsz. szántó- és rétföldeknek végrehajást szenvedőt illető 1/4-ed részére 175 koronában, u. e. betéti III. 1—5. sor. 2331, 2807, 2808, 3262, 3263. hrsz. szántó- és rétföldeknek végrehajást szenvedőt illető 1/4-ed részére 253 koronában, u. e. betéti IV. alatti 1—2. sor 1977, 1978. hrsz. szántó- és rétföldeknek végrehajást szenvedőt illető 1/4-ed részére 81 korona 50 fillérben, u. e. betéti 1. sor alatti 4/958-ad rész legelőnek végrehajást szenvedőt illető 1/4-ed részére 47 korona 50 fillérben és 2. sor a. 2/068-ad rész legelőnek végrehajást szenvedőt illető 1/4-ed részére 23 korona 75 fillérben megállapított kikiáltási árban C. 1. alatt özv. Báthori Istvánné Moori Eszter javára bekebelezett haszonélvezeti jog épségben tartásával a végrehajási árverés elrendelteként, annak fogantatására határidőül az **1913. évi augusztus hó 12-ik napjának d. e. 9 óráját** Hosszapályi község házához kitűzte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kített ingatlanok a kikiáltási ár 2/3 (kétharmad) részén alul eladatni nem fognak.

A bánatpénz az ingatlanok kikiáltási árának 10%-a.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál, vagy Hosszapályi község házában tekinthetők meg.

Derecske, 1913. évi május hó 23. án. A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Fürt s. k., kir. jbiró

1490—1913. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A derecskei kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Derecskei Népbank r.-t. végrehajthatónak Báthori Kálmán debreczeni lakos ellen folytatott végrehajási ügyében 550 kor. tőke, ennek 1912. évi november hó 30-ik napjától járó 8% kamatai, 66 kor. 50 fillér már megállapított végrehajási és az árverést jelenleg 29 K 30 f.-ben megállapított, valamint a még felmerülendő költségekből álló követelése kielégítése céljából a derecskei kir. jbiróság területén levő, a derecskei 1825. sz. betéti A + 1—2. sor 1486, 1487 hrsz. házas beltelek és szőlőből álló ingatlanra 1712 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajási árverés elrendelteként, annak fogantatására határidőül az **1913. évi augusztus hó 7-ik napjának d. e. 9 óráját** a bíróság árverési termébe kitűzte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kített ingatlan a kikiáltási ár 2/3 (kétharmad) részén alul eladatni nem fog.

A bánatpénz az ingatlanok kikiáltási árának 10%-a.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál, vagy Derecske község házában tekinthetők meg.

Derecske, 1913. május hó 22-én. A kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Fürt s. k., kir. jbiró.

BÉKA

női és férfidivat-áruház
megnyilt Piac-utca 1. sz. alatt

(Muraközy gyógyszerár mellett). Üzleti élv. finom áru olcsón.

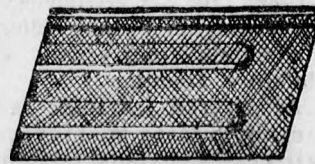
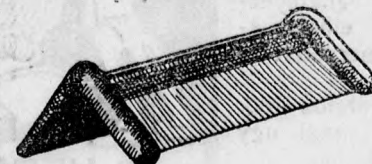
Selyem nap- és esőernyők míg a készlet tart drb 5 K!

A SZATMÁRI ELSŐ CSERÉP- ÉS TÉGLAGYÁR RÉSZV.-TÁRS.-NÁL

E cserép az országban a legkiválóbb gyártmány. — Fagy ellenálló. — Szállítás közben nem törik. — Színe a legszebb rózsapiros. — Minden hatósági és állami építkezéshez hivatalosan elismert. — van fogadva. —

bármily nagy mennyiségben kapható a legkiválóbb és legjobb minőségű (waggon vételnél) 1000 darabonként:

Bordás (falcos) cserép 66 — K, vasuti kocsiba rakva 70 — K.
Hódilarku kis cserép 30 — K, vasuti kocsiba rakva 32 — K.

!! Vizonteladóknek !! kedvezmény adatik.

Vidéki megrendelések a Részvénytársaság igazgatóságához intézendők. Utalványt a városban Szeles Béla vaskereskedőnél (Deák-téren) s a batizi uton levő gyártelepen lehet váltani.